

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 6.1.2011
COM(2010) 809 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU

Ocena sprejetih ukrepov

Malte

**kot odgovor na priporočilo Sveta z dne 16. februarja 2010 za odpravo čezmerne
javnofinančnega primanjkljaja**

SEC(2010) 1630 konč.

1. POSTOPEK V ZVEZI S ČEZMERNIM PRIMANJKLJAJEM IN NAJNOVEJŠA PRIPOROČILA

Učinek upada gospodarske rasti in povišanje nekaterih diskrecijskih odhodkov v letu 2008 sta povzročila povečanje javnofinančnega primanjkljaja na Malti na 4,8 % BDP v letu 2008 in 3,8 % v letu 2009 v primerjavi z 2,3 % leta 2007. Na podlagi tega je Svet 7. julija 2009 odločil, da ima Malta čezmerni primanjkljaj in je nanjo naslovil priporočila v skladu s členom 104(7) Pogodbe o ustanovitvi ES, da bi nastali položaj odpravila do leta 2010¹. Svet je v svojih priporočilih določil 7. januar 2010 kot rok za sprejetje učinkovitih ukrepov.

Svet je 16. februarja 2010 sprejel sklep, da so bili učinkoviti ukrepi v skladu z zgoraj navedenimi priporočili sprejeti, vendar se lahko šteje, da so na Malti nastopile nepričakovane neugodne gospodarske razmere z večjimi negativnimi posledicami za javne finance. Zato je Svet priporočil, da se malteškimi organom rok za odpravo čezmernega primanjkljaja podaljša za eno leto na leto 2011 v skladu s členom 3(5) Uredbe (ES) št. 1467/97.

Svet je malteškimi organom zlasti priporočil, naj (a) dosežejo ciljni primanjkljaj za leto 2010, določen v proračunu, po potrebi s sprejetjem dodatnih konsolidacijskih ukrepov, ter v letu 2011 zagotovijo fiskalni napor v višini 0,75 odstotne točke BDP. To bi moralo prispevati tudi k zniževanju deleža bruto javnega dolga, tako da se v primernem času približa referenčni vrednosti 60 % BDP, s ponovno vzpostavitvijo ustrezne ravni primarnega presežka, ter (b) določi ukrepe, potrebne za odpravo presežnega primanjkljaja do leta 2011, če to omogočajo ciklični pogoji, in za hitrejše zmanjševanje primanjkljaja, če se gospodarske ali proračunske razmere izkažejo za boljše od sedanjih pričakovanj. Poleg tega se je od malteških organov zahtevalo, da izkoristijo vsako priložnost, ki presega fiskalni napor, na primer boljše gospodarske razmere, za pospešitev zmanjševanja deleža bruto javnega dolga in njegovo približevanje referenčni vrednosti 60 % BDP. Da bi se omejila tveganja za prilagajanja, je bilo Malti priporočeno, da okrepi zavezujočo naravo svojega srednjeročnega proračunskega okvira in izboljša nadzor nad izvajanjem proračuna skozi vse leto.

Svet je določil rok 16. avgusta 2010, do katerega mora malteška vlada sprejeti učinkovite ukrepe, da bi dosegla ciljni primanjkljaj za leto 2010, in opredeliti potrebne ukrepe za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja.

Končno, Svet je pozval malteške organe, naj uvedejo reforme za izboljšanje kakovosti javnih financ, in sicer z izboljšanjem učinkovitosti javnih odhodkov, zlasti na področjih zdravja in izobraževanja.

Komisija oceni ukrep, ki je bil sprejet 25. oktobra po sprejetju javnega proračuna za leto 2011, v oceni pa upošteva tudi napoved služb Komisije iz jeseni 2010, ki vključuje proračunske ukrepe.

2. OCENA SPREJETIH UKREPOV

Potem ko je primanjkljaj leta 2009 dosegel 3,8 % BDP, naj bi se po napovedih organov leta 2010 rahlo povišal na 3,9 % BDP, v skladu s ciljem, določenim v proračunu za leto 2010, ki

¹ Vsi dokumenti glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Malto so na voljo na spletni strani:
http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/malta_en.htm

podpira priporočilo Sveta. Ta napoved je pripravljena ob upoštevanju višje realne rasti BDP, kot so jo napovedale službe Komisije v napovedi iz jeseni 2009, na podlagi katere je Svet pripravil poročila z dne 16. februarja 2010. Poleg tega vključuje enkratne postavke za zmanjšanje primanjkljaja, ki izhajajo iz davčne amnestije (0,2 % BDP), in prodajo opreme ladjedelnic v višini 0,3 % BDP, hkrati pa vključuje tudi presežke primarnih tekočih izdatkov in primanjkljaj trenutnih davkov v primerjavi z načrti iz proračuna za leto 2010. Napoved služb Komisije iz jeseni 2010 napoveduje višji primanjkljaj v letu 2010, in sicer 4,2 % BDP, predvsem zaradi višjih pričakovanih primanjkljajev pri pobiranju davkov, kot so jih organi že napovedali. Napoved iz jeseni 2010 kaže na poslabšanje strukturnega ravnovesja za približno 1 % BDP v letu 2010.

Komisija zato poudarja določeno odstopanje od priporočila Sveta za doseg ciljnega primanjkljaja 3,9 % BDP v letu 2010, ki je bil določen v proračunu za leto 2010. Poleg tega, čeprav so se gospodarske razmere izkazale za boljše od pričakovanih v času, ko je Svet izdal svoja priporočila, se zmanjševanje primanjkljaja ni pospešilo.

Za leto 2011 si organi prizadevajo za doseg razmerja med primanjkljajem in BDP v višini 2,8 %, ki naj bi ga dosegli s pospešenim zbiranjem davkov, povezanim s trenutnim okrevanjem gospodarstva in z ukrepi za povečanje prihodkov, načrtovanim postopnim odpravljanjem večine ukrepov spodbude, uvedenih v letu 2010, ter z boljšo učinkovitostjo porabe. Vendar se pričakuje, da se bodo prihranki pri proračunskih izdatkih delno izravnali s številnimi ukrepi, ki povečujejo izdatke. Napovedi služb Komisije iz jeseni 2010 napovedujejo nekoliko višji primanjkljaj, in sicer 3 % BDP za leto 2011, ki je večinoma posledica višjega primanjkljaja od pričakovanega za leto 2010. Napoved zmanjšanja letnega primanjkljaja za 1,2 odstotne točke BDP v letu 2011 temelji na predpostavki, da se bo proračun za leto 2011 izvajal strogo, vključno z načrtovanim dobičkom zaradi boljše učinkovitosti, ki naj bi ublažili rast trenutnih primarnih odhodkov. Napoved služb Komisije kaže na izboljšanje strukturnega ravnovesja za 1,25 odstotne točke BDP v letu 2011.

Na podlagi tega Komisija sklepa, da je Malta zagotovila fiskalni napor v višini 0,75 odstotne točke BDP in sprejela učinkovite ukrepe za odpravo sedanjega čezmernega primanjkljaja do leta 2011.

Malteški organi napovedujejo, da se bo v letu 2010 javni dolg povečal na 69 % BDP s 68,6 % leta 2009, predvsem zaradi usklajevanja stanj in tokov, ki povečuje dolgove in je delno povezano s finančno pomočjo Grčiji. Za leto 2011 organi napovedujejo rahlo zmanjšanje deleža dolga na 68,7 % zaradi dosežka nizkega primarnega presežka in dinamične rasti nominalnega BDP, ki odtehta pričakovano usklajevanje stanj in tokov, ki povečuje dolgove in je večinoma povezano s finančno pomočjo Grčiji. V napovedi iz jeseni 2010 službe Komisije ocenjujejo, da se bo razmerje med bruto dolgom in BDP na Malti povečalo na 70,8 % do leta 2011, tudi zaradi vključevanja finančnih potreb, povezanih s posojilom za reševanje težav družbe Air Malta, ki je bilo sprejeto po predstavitvi proračuna za leto 2011.

Glede na napovedi služb Komisije se ne pričakuje, da bo Malta začela zniževati delež bruto javnega dolga v času, ki ga obravnava napoved.

Končno, na področju fiskalnega upravljanja ni bil zabeležen nikakršen napredek, medtem ko so bile sprejete nekatere pobude za izboljšanje učinkovitosti porabe, načrti za nadaljnje reforme pokojninskega sistema pa so v razpravi.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Na podlagi trenutnih informacij se zdi, da je Malta sprejela ukrepe, s katerimi je dosegla zadovoljiv napredek pri odpravljanju čezmernega primanjkljaja v roku, ki ga je določil Svet. Predvsem je Malta sprejela ukrepe za odpravo čezmernega primanjkljaja do leta 2011, pri čemer je v letu 2011 zagotovila zadosten fiskalni napor, v skladu s priporočili Sveta.

Vendar je malo verjetno, da bo Malta dosegla ciljni primanjkljaj za leto 2010, in sicer v višini 3,9 % BDP, kot je bil določen v proračunu za leto 2010, kljub boljšim gospodarskim izgledom od predvidenih v priporočilih Sveta. Tveganja, ki ogrožajo doseganje ciljnega primanjkljaja za leto 2011, so večinoma povezana s poplačilom posojila za reševanje težav družbe Air Malta in z načrtovanim načrtom za prestrukturiranje. Na stroške za plače v javnem sektorju lahko vpliva tudi nov kolektivni sporazum, ki začne veljati januarja 2011, podrobnosti v zvezi z njim pa še niso na voljo. Ob upoštevanju teh tveganj morajo malteški organi natančneje spremljati razvoj proračuna ter biti pripravljeni sprejeti popravne ukrepe, če se katero izmed tveganj uresniči.

Poleg tega Komisija meni, da mora biti Malta učinkovitejša pri krepitvi zavezujoče narave svojega srednjeročnega proračunskega okvira in pri uvajanju ukrepov za obravnavo dolgoročne vzdržnosti malteških javnih financ v skladu s priporočili in pozivi Sveta.

Glede na zgornjo oceno Komisija meni, da trenutno niso potrebni nadaljnji koraki v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem Malte. Komisija bo še naprej pozorno spremljala proračunski razvoj na Malti v skladu s Pogodbo ter Paktom za stabilnost in rast.

Preglednica: Primerjava ključnih makroekonomskih in proračunskih napovedi

		2008	2009	2010	2011	2012
Realni BDP (sprememba v %)	KOM	2,6	-2,1	3,1	2,0	2,2
	MT	2,6	-2,1	3,4	3,0	2,9
	SP	2,1	-2,0	1,1	2,3	2,9
Proizvodna vrzel (v % potencialnega BDP)	KOM	0,6	-2,6	-0,8	-0,2	0,5
	MT	–	–	–	–	–
	SP	1,2	-1,5	-1,6	-0,4	1,4
Javnofinančni saldo (v % BDP)	KOM	-4,8	-3,8	-4,2	-3,0	-3,3
	MT	-4,8	-3,8	-3,9	-2,8	-2,1
	SP	-4,7	-3,8	-3,9	-2,9	-2,8
Primarni saldo (v % BDP)	KOM	-1,5	-0,6	-1,1	0,2	-0,2
	MT	-1,5	-0,6	-0,8	0,3	0,9
	SP	-1,4	-0,5	-0,6	0,3	0,4
Ciklično prilagojeni saldo (v % BDP)	KOM	-5,0	-2,9	-3,9	-2,9	-3,5
	MT	–	–	–	–	–
	SP	-5,1	-3,2	-3,4	-2,8	-3,3
Strukturni saldo (v % BDP)	KOM	-5,3	-3,5	-4,5	-3,3	-3,5
	MT	–	–	–	–	–
	SP	-5,4	-3,3	-3,6	-2,9	-3,3
Bruto javni dolg (v % BDP)	KOM	63,1	68,6	70,4	70,8	70,9
	MT	63,1	68,8	69,1	68,8	67,8
	SP	63,6	66,8	68,6	68,0	67,3

Vir: KOM = gospodarske napovedi služb Komisije iz jeseni 2010; MT – proračun Malte za leto 2011; SP – program za stabilnost iz februarja 2010.